

**Magiczny
Kraków**

Wystawa „Marsz, Marsz Polonia” w Nowohuckim Centrum Kultury

2021-09-24

Od 1 października w Nowohuckim Centrum Kultury będzie można oglądać wystawę pt. „Marsz, Marsz Polonia”. To zrealizowana z inicjatywy Konsulatu Generalnego Stanów Zjednoczonych Ameryki w Krakowie ekspozycja, która przedstawia polską diasporę, widzianą poprzez obiektyw najwybitniejszych fotografów polskich i amerykańskich od początku XX wieku do czasów nam współczesnych.

Spośród różnych dyscyplin twórczych fotografia szczyści się dziś opinią jednej z najbardziej demokratycznych. Chociaż narodziła się w Europie, swój dynamiczny rozwój w drugiej połowie XIX wieku, a potem wejście w obieg masowy zawdzięcza amerykańskiemu wynalazkowi. W 1888 roku George Eastman opatentował zwijaną błonę fotograficzną i wprowadził na rynek nowy typ aparatu – kamerę Kodak, dzięki której fotografowanie stało się powszechnie dostępne. Jak żadne inne medium fotografia towarzyszy więc nowoczesnej historii Stanów Zjednoczonych: dokumentując wojnę secesyjną, portretując przybijających do wybrzeża Ameryki imigrantów czy wreszcie przekazując na Ziemię obrazy pierwszych kroków człowieka na księżycu. Wszystkie te wydarzenia zapisały się w naszej pamięci pod postacią silnych obrazów fotograficznych.

Jednym z rozdziałów tej historii są dzieje polskiej społeczności w Stanach Zjednoczonych. Na wystawie zaprezentowanych zostanie sześć, różnych gatunkowo i wykonanych na przestrzeni stulecia cykli fotograficznych, które opisują wybrane momenty i miejsca amerykańskiej Polonii.

Najstarszym dokumentem są portretowe fotografie imigrantów z początków XX wieku. Skomplikowana etnicznie grupa pochodząca z Europy Środkowej trafia do amerykańskiego tygla („*melting pot*”), jednak nie roztopia się w nim całkowicie, a polski ślad widoczny jest w kolejnych pokoleniach w kulturze, obyczajach, pamiątkach, a nade wszystko w dorocznej paradzie, którą maszeruje wielobarwny korowód polskich typów. Słynna nowojorska Parada Pułaskiego jest motywem przewodnim wystawy. Ten głośny i tłumny przemarsz Piątą Aleją odbywa się tradycyjnie w pierwszą niedzielę października. Poprzez zdjęcia prasowe i amatorskie zaprezentowana zostanie historia Parad Pułaskiego.

Z kolei jej współczesne oblicze ukazują fotografie cenionego artysty i fotoreportera Michała Szlagi. Codzienne życie Polonii w latach 70. i 80., w przededniu przywrócenia ładu demokratycznego w Polsce, dokumentują prace wybitnej artystki Zofii Rydet z jej monumentalnego „Zapisu socjologicznego”.

Do tradycji fotografii humanistycznej nawiązuje natomiast cykl Josepha Jaworskiego „Panna Maria”, w którym autor przygląda się wiejskiej społeczności jednej z najstarszych polskich enklaw w Stanach Zjednoczonych.

Artystyczną puentą wystawy są zaś wykonane w 2007 i 2008 roku, w Chicago – stolicy „polskiej Ameryki” – prace Allana Sekuli, amerykańskiego twórcy o polskich korzeniach, jednego z najwybitniejszych światowych fotografów działających na styku sztuki konceptualnej, aktywizmu politycznego i dokumentu społecznego.

Wernisaż wystawy w piątek, 1 października, o godz. 12.00. Ekspozycję będzie można oglądać w NCK do 31 grudnia br.